doende, want dan moet God nog door den Heiligen Geest de waarheid van dat Woord in onze harten bezegelen, opdat het geloof daarbinnen zou ontstaan. Er is dus geen sprake van, dat Calvijn de predikanten met de Apostelen en Profeten op één lijn zou stellen, en verklaren zou, dat ze in denzelfden zin *Gods mond* zouden wezen. Calvijn legt er juist zoo sterk mogelijk tegenover de Roomsche Kerk den nadruk op, dat de predikanten niets van zich zelf mogen prediken, maar alleen wat in de Schrift ons geopenbaard is. „We moeten, zoo laat hij er op volgen, de Schrift zoo hoog vereeren, dat we ons tevreden stellen met wat in haar ons geboden wordt, wetende, dat wanneer we door de Schrift onderwezen zijn, we niets meer noodig hebben; dat er geen sprake van kan zijn er iets aan toe te voegen en dat we wijs genoeg zullen zijn, wanneer we leerlingen van God zijn; willen we toch verder gaan, dan moeten we den Duivel tot leermeester hebben". Omdat de Schrift voor Calvijn *het Woord Gods* is, daarom kan hij verklaren, dat de prediker, die den inhoud van zijn prediking uit de Schrift ontleent, deze van God zelf en uit Zijn eigen mond ontvangen heeft. De uitdrukking „de sa propre bouche" ziet dus niet op een onmiddelijke openbaring aan den prediker, waarvan Calvijn zeker niets wilde weten, maar op de Openbaring Gods in de Schrift. En nog veel minder denkt Calvijn er aan om het Goddelijk gezag van zulke prediking afhankelijk te maken van het inwendig getuigenis des Heiligen Geestes. Waar het Evangelie recht gepredikt wordt, zegt hij, daar wordt de stem van den grooten Herder gehoord en daar mag men niet twijfelen, of God zelf heeft tot ons gesproken.

Om de opvatting, die Calvijn van de Schriftinspiratie heeft, te verklaren, komt men dus met een beroep op zulke uitdrukkingen, dat ook de predikanten gezegd worden Gods mond tot de gemeente te zijn en dat ook van hun prediking het getuigenis des Heiligen Geestes geldt, geen stap verder. Integendeel, men verwart daardoor het probleem en wischt de grenslijn uit, die juist Calvijn zoo scherp getrokken heeft, tusschen de Goddelijke openbaring, die alleen aan de Apostelen en de Profeten is geschonken, en de prediking in de Kerk, die geen ander doel heeft dan om deze Goddelijke openbaring tot de gemeente te brengen.

In het *Kerkblad der Gereformeerde Kerk* in Zuid-Afrika maakt een inzender er captie op, dat we den naam Dopperkerk gebruikt hebben om daarmede de Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika aan te duiden. Die naam zou door de vijanden aan de Gereformeerde Kerk gegeven zijn, en daarom was het hem onaangenaam „uit 'n bevriende pen 'n vijandelike benaming te zien vloeien." Zulk een uitdrukking zou aanleiding kunnen geven tot achterdocht, alsof we den strijd onzer Gereformeerde broeders voor de waarheid niet genoeg waardeerden. En hij betreurt dit te meer, omdat de *Heraut* onder de leden der Gereformeerde Kerk heel wat lezers telt, die ons blad met sympathie ontvangen.

Nu behoeft omtrent de goede gezindheid, die we de Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika toedragen, geen de minste twijfel te bestaan. Het gebruik van den naam Dopperkerk had dan ook allerminst de bedoeling, om aan de Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika iets min vriendelijks te zeggen. Ook de naam *Geuzen* is oorspronkelijk een scheldwoord geweest, maar werd in de historie een eeretitel. Evenzoo is het gegaan met den naam *Hugenoten* in Frankrijk, die met een vijandelijke bedoeling aan de Protestanten is gegeven, maar thans als een der roemrijkste in de historie vermeld staat. En ook de naam *Rondkoppen*, door het volk als scheldwoord Cromwell's soldaten nageroepen, is in de geschiedenis een der eervolste namen geworden. Zoo nu is het ook in ons land met den naam *Dopper* gegaan. Welke beteekenis dit woord oorspronkelijk heeft gehad, weet onder ons nauwelijks iemand. Maar wel weet men, dat president Paul Kruger een „Dopper" was en tot de „Dopperkerk" heeft behoord. Juist daardoor heeft deze naam bij ons volk een zeer sympathieken klank gekregen en wordt hij in ons land nooit als scheldwoord, maar veeleer als eerenaam gebruikt. Spreekt men van de Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika, dan is het altoos moeilijk deze Kerk te onderscheiden van de andere Gereformeerde Kerk, die zich de „Nederduitsch Gereformeerde Kerk" heet, omdat voor ons besef het verschil tusschen deze beide namen zoo uiterst gering is. Noemt men daarentegen de Dopperkerk, dan weet ieder terstond, welke Kerk met dien naam is bedoeld.

Ofschoon in het gebruiken van dien naam dus niets kwetsends lag en we dien naam evenals Geus, Hugenoot en Rondkop veel teekenachtiger vinden dan de officieele titulatuur, willen we echter gaarne, om aan onze lezers in Zuid-Afrika geen aanstoot te geven, in het vervolg van de „Gereformeerde Kerk" spreken.

Dr. H. H. K.

Vereenigingsleven.

VARIA.

Wie een rubriek als deze te verzorgen heeft, kan zich vaak niet aan den indruk van groote dankbaarheid onttrekken, gewekt door de verschillende verslagen, welke spreken van allerlei Christelijken arbeid, die in de meest onderscheiden vormen verricht wordt om 's-Heeren wil.

Niet, dat er eenige reden zou zijn om zich met een „och, we doen al zooveel" van aanvragen om steun voor ouden of nieuwen arbeid te mogen en te kunnen afmaken, want als men denkt aan het bekende woord, dat eens geschreven werd onder een afbeelding van den lijdenden Christus: „Dit deed ik voor u; wat doet gij voor Mij?" — dan voelt men wel, dat hetgeen in Christelijken kring gedaan wordt, misschien meer moge zijn dan wat de wereld doet, maar dat er nog in menigerlei opzicht een tekortschieten is in offervaardigheid en bereidwilligheid.

Wie zich hiervan overtuigen wil, behoeft slechts nategaan hoeveel vereenigingen voor Christelijken arbeid er niet zijn, die niet voornit kunnen omdat er het noodige geld niet is. Intusschen vinden we ditmaal zoodanige vereenigingen niet op onzen weg, maar wenschen we, zij het vluchtig, iets te zeggen van verschillende arbeidskringen, die wel bij voortduring dringend steun behoeven, maar waarin tot dusver toch krachtig kon doorgewerkt worden.

In de eerste plaats ligt voor ons het verslag over 1910 van de VEREENIGING „VACANTIE BUITEN", die kindertjes uit de steden, welke om gezondheidsredenen in den zomer een verblijf van een paar weken in de buitenlucht noodig hebben, uitzendt. Zijn we over 't algemeen geen zeer groote voorstanders van het uitzendingssysteem, waarbij kinderen zoo licht ontwend worden aan of althans ontevreden gemaakt worden met de omgeving, waarin ze straks toch weer moeten terugkeeren, tegen „Vacantie Buiten" kan geen paedagogisch bezwaar rijzen, omdat deze vereeniging de zaak zóó inkleedt, dat van die ontwenning of ontevredenheid al heel weinig sprake kan zijn; terwijl aan den anderen kant alle mogelijke maatregelen genomen worden, die voorkomen kunnen, dat de gezinnen, welke een of meer stadskindertjes opnemen, van hen ook maar eenig ongerief of eenige onaangenaamheid ondervinden.

Het is ongetwijfeld aan haar voortreffelijke methode van handelen te danken, dat de vereeniging met veel succes kan arbeiden: 133 kinderen werden in 1910 uitgezonden, en er vielen zoo goed als geen klachten over gedrag of wat dan ook. Vandaar, dat met vrijmoedigheid „buiten"-wonende gezinnen, welke gelegenheid hebben om één of meer kinderen in den vacantietijd 3 a 4 weken kosteloos optenemen, kunnen worden uitgenoodigd zich daartoe bereid te verklaren, en in dien geest een mededeeling te doen aan den secretaris der vereeniging, den heer G. Muijs, 1e Hugo de Grootstraat 8 te Amsterdam. Men kan dit gerust doen zonder bevreesd te zijn, dat men kinderen krijgt, wier gezondheidstoestand eenigen hinder zou kunnen veroorzaken, want daartegen wordt door aan de uitzending voorafgaande keuring gewaakt.

Van geheel anderen aard dan die van „Vacantie Buiten" is de werkkring van de predikanten onzer Geref. Kerken, die iederen zomer een paar weken uittrekken voor den ARBEID TE LERWICK IN HET BELANG VAN ONZE NEDERLANDSCHE VISSCHERS. Spraken we boven van arbeid tot lichamelijk welzijn, deze is er een, die zich richt op geestelijk welzijn, en die daarom als zoodanig hooger staat. Gelijk echter „Vacantie Buiten" de geestelijke belangen niet uit het oog verliest, zoo rekent de arbeid te Lerwick ook met de lichamelijke belangen der visschers, welke zij ter geestelijke bearbeiding onder het bereik kan krijgen.

Het is zeer verblijdend, dat de arbeid der uitgaande Geref. predikanten te Lerwick steeds bijzonder gezegend wordt, op zoodanige wijze zelfs, dat er zeer aanmerkelijke verbetering valt waartenemen in het gedrag der Nederlandsche visschers, die bij de bevolking der havenplaatsen, waar zij binnenvallen, hoe langer hoe beter raken aangeschreven. Wie zich de moeite geeft, de zeer interessante verslagen te volgen, die over dezen arbeid geschreven worden, zal ook bemerken, dat dezelve ter plaatse zeer wordt gewaardeerd en den Nederlandschen naam in het buitenland eere aandoet; wat ook geen onbeduidende zaak is.

Binnen zeer kort gaan weer een paar predikanten naar Lerwick. Wie voor hun arbeid iets geven wil, hetzij in geld, in boeken, in koffie, of in wat dan ook, haaste zich het te zenden aan den heer penningmeester S. T. Goslinga te Schiedam.

De arbeidskringen, die we verder vermelden willen, zijn van ouderen datum dan de twee eerstgenoemde. „EUDOKIA" toch, de STICHTING VOOR LIJDERS AAN CHRONISCHE EN ACUTE ZIEKTEN te Rotterdam, mocht reeds haar 21e jaarverslag in het licht geven. Is dit op zich zelf reeds een voorrecht, het voorrecht is te grooter, omdat dit verslag „biedt wederom rijke stof om de goedertierenheden des Heeren te vermelden" zooals men in den aanhef lezen kan. „Eudokia" is een oude bekende, en een *goede* oude bekende, een stichting, die zich geen plaats meer behoeft te veroveren in de harten van ons Gereformeerde volk, maar die plaats reeds sedert lang inneemt, en met recht vanwege al het goede, dat zij tot heil der lijdenden heeft mogen doen. Hoezeer de arbeid der stichting gewaardeerd wordt, kan wel afgemeten worden aan de groote verbouwing, die „Eudokia" heeft moeten ondergaan en waarmede verleden jaar een aanvang gemaakt kon worden. Gelukkig hebben we hier dan ook niet te doen met een noodlijdende vereeniging, al heeft zij dringend de hulp en den steun noodig, die haar tot dusver zoo van alle kanten verleend zijn geworden. Mogen deze hulp en steun ook voortaan niet ontbreken!

Nog andere bekenden, en zeker niet minder *goede* vrienden, zijn in onzen Christelijken kring DE GESTICHTEN „BETHEL" EN „STEENBEEK" TE ZEYTEN. *Oude* bekenden zijn ook deze inrichtingen; immers liggen voor ons van het gesticht „Bethel" het acht-en-veertigste en van het asyl „Steenbeek" het drie-en-zestigste jaarverslag. Maar zouden het tevens ook geen zéér *goede* vrienden zijn, deze onder de hoofdleiding van den grooten philanthroop, den president-directeur der Heldring-gestichten, Ds. Pierson, staande huizen, die onder zijn leiding door 's Heeren gunste met uitnemenden zegen hebben gewerkt en nóg aldus werken? De verslagen ook over het vorig jaar getuigen wel van zeer moeitevollen arbeid, die veel toewijding, veel belangeloose liefde, bovenal veel geloof en Godsvertrouwen eischte, maar ze spreken ook van veel heerlijke vruchten van dien arbeid. Moge God deze inrichtingen nog lang tot grooten zegen stellen.

Moeilijk kunnen we den naam van Ds. Pierson vermelden in deze rubriek, zonder te spreken, zij het een enkel woord, van de zoogenaamde ZEDELIJKHEIDSWET, die de vorige week ook door de Eerste Kamer is aangenomen geworden en die nu straks wel door de koninklijke sanctie van ontwerp tot wet zal worden gemaakt. De aanneming van dit wetsontwerp is de kroon op veel arbeid, die op het gebied van het vereenigingsleven is verricht, met name op den arbeid van den ouden Christen in Zetten, die in het geloof zijn gansche leven gewijd heeft aan het behouden van wat dreigde te vallen, aan het weeroprichten van wat reeds gestruikeld of gevallen was. Past ook hier, naast grooten dank aan God, een woord van hulde aan Mr. Regout, den talentvollen Minister van Justitie, voor het beleid, den ijver, de bekwaamheid en de toewijding, te dezer zake getoond, niet minder is hier op zijn plaats een woord van waardeering voor den arbeid der vereenigingen, die de totstandkoming der wet sedert lang hebben bevorderd, een woord van waardeering vooral aan het adres van Ds. Pierson te Zetten, wiens naam — van wege zijn voortreffelijken arbeid — tot ver in de toekomst met eere zal worden vermeld.

Uit de Pers.

Ds. Van Schelven van Wageningen schrijft over de *eenheid van opleiding* in de *Gelderische Kerkbode* het volgende:

Het heeft er al den schijn van, dat de uitdrukking *eenheid van opleiding* burgerrecht verkrijgen gaat in onze kerkelijke terminologie.

Nu zou daar geen bezwaar tegen bestaan, als het gevaar denkbeeldig was, dat hierdoor een minzuivere voorstelling gevormd wordt inzake de opleiding tot den dienst des Woords, zooals deze thans de geesten bezig houdt.

Tegenover *eenheid van opleiding* plaatst men echter de uitdrukking: *tweerlei opleiding*.

Een tegenstelling, welke op juistheid en volkomenheid van omschrijving zeker niet bogen kan.

Moet er wel naar éénheid van opleiding gezocht worden?

Immers neen, want die is er; die behoeft niet meer gevonden te worden.

Zooals er éénheid van opleiding was, toen onze vaderen, na de Universiteit van Leiden, ook nog die van Utrecht, en daarna die van Groningen stichtten, zoo is er ook eenheid van opleiding te Amsterdam en te Kampen.

Met de Rijksuniversiteiten is eerst — om bizonderheden maar eens achterwege te laten — *verschil* van opleiding gekomen, toen te Leiden een Scholten en Rauwenhof; te Groningen een Hofstede de Groot en te Utrecht een Oosterzee, Doedes en Ter Haar optraden.

Van dat moment af werd een Leidsch theoloog als modern-opgeleid beschouwd, gelijk een Groningsch theoloog, Groningsch of Evangelisch, en een Utrechtsch theoloog als orthodox candidaat werd aangezien.

Toen waren er *drie* verschillende scholen, drie *verschillende* opleidingen, *drierlei opleiding*.

Wie van *orthodoxen* huise was toog naar Utrecht; wie *modern* wilde opgeleid worden, zette zich onder 't gehoor van de Leidsche godgeleerde professoren, en wie *evangelisch* was toog naar Groningen.

Het krijgen van beurzen en andere bijomstandigheden brachten daar wel eens wijziging in; maar in doorsnée was de toestand toch zooals wij dien beschreven.

Nooit is de bedoeling van de oprichters der Universiteiten echter geweest, drie uiteenloopende richtingen aan die Hoogeschool te verbinden.

Dit blijkt uit de oorkonde der oprichtingen; en ook uit de bestemming der beurzen aan deze universiteiten, voor zoover 't de Godgeleerdheid betreft.

En zooals er *eenheid van opleiding* oorspronkelijk bestond aan de *drie* Rijks-universiteiten, zoo bestaat er ook éénheid in de opleiding aan de Vrije Universiteit en de Theologische School te Kampen.

Bij geen der oprichters toch van de Vrije Universiteit heeft de gedachte voorop gezeten, of zelfs heimelijk geleefd, een andere, eene in leer of beginsel afwijkende opleiding van a.s. dienaren des Woords, in te richten tegenover de beginselen, welke te Kampen aan de opleiding ten grondslag liggen.

Dit bleek ook zoo duidelijk later, toen hoogleeraren van Kampen, zonder van richting of wat ook te veranderen, naar de Universiteit, de Vrije te Amsterdam overgingen; en evenzoo toen een leerling van die zelfde Vrije Universiteit hoogleeraar werd te Kampen aan de Theologische school.

Daar blijkt o.i. onomstootelijk uit, dat de *eenheid van opleiding* er is.

Daarnaar te streven, die te zoeken, zouden de Franschen noemen: enfoncer une porte ouverte; een ontsloten deur open willen loopen.

Het onderscheid of verschil tusschen de Vrije Universiteit te Amsterdam en de Theologische School te Kampen zit 'm dan ook heel iets anders.

Niet dat de Universiteit van eene vereeniging uitgaat — wat door sommigen als een onwezenlijke boeman wordt voorgesteld — en de School te Kampen van de Gereformeerde kerken; evenmin als dat Amsterdam *wetenschappelijk* is en Kampen niet.

Al zulke onderscheidingen smelten als sneeuw voor de zon, zoodra ze nauwkeurig worden onderzocht.

Het verschil schuilt eenigszins en alleen hierin, dat de eene inrichting de *Universitaire*, en de andere eene *seminaristische* opleiding representeert.

Wij bedoelen werkelijk niets minachtends met deze uitdrukking: *seminaristisch*.

Ook op een *seminarie* worden mannen wetenschappelijk opgeleid; gelijk dit bij de Roomschen allerklaarst te zien is.

De tijden zijn voorbij, dat men een *roomsch seminaristisch geleerde* voor een half mensch aanzag.

't Is gebleken, dat op velerlei gebied deze roomsche met hun seminaria, de universitair opgeleide menschen niet zelden tot ernstiger studie noodzaken.

Toch is 't opmerkelijk — wij wijzen hier maar even terloops op — dat de besten onder de roomsche geleerden in den tegenwoordigen tijd almeer en meer behoefte gaan gevoelen, om het seminaristische los te laten, en naar oprichting van een Roomsche Universiteit streven. Les idées marchent!

Wat het verschil is tusschen een *Universitaire* en een *seminaristische* opleiding is niet zoo direkt bevattelijk voor den un-ingewijde voor te stellen.

Vaak wordt de eerste kortweg genoemd: *vrije studie*; maar alleen als men 't eerste vat, verstaat men 't laatste.

Misschien is het nog wel 't eenvoudigst er op te wijzen, dat aan een seminarium de jongelui de onderscheidene vakken *in hun geheel* op de colleges door hun hoogleeraren behandeld hooren, toodat de examens loopen over het in de collegezalen gedicteerde; terwijl aan een *Universiteit* een professor zich niet stoort aan het korter of langer bijwonen van zijn lessen, maar heel zijn vak behandelt, zoolang en breed hij meent, dat zijn vak 't eischt.

Wordt bijv. de dogmatiek aan een seminarie, zeg in drie jaar in haar geheel behandeld, daar doet een Universiteits-professor er des noodig negen à tien jaar over.

Op 't examen beperkt een hoogleeraar aan een Universiteit zich niet binnen wat hij veronderstellen kan, dat de examinandus met eigen ooren heeft gehoord op zijn colleges, maar voert den dinger naar eenigen graad rond waar hij verkiest; de examinandus moet blijk geven 't geheel zich eigen gemaakt te hebben; 't komt er niet op aan, waar en hoe hij die kennis opgedaan heeft: hij moet 't weten, en anders mag hij weer eens op onderzoek uit.

Daar 't grootste deel der studeerenden *middelmatige* talenten zijn, bieden sommige professoren aan Universiteiten wel eenige hulpe, en geeft bijv. Prof. Dr. Bavinck een kort resumé van zijn vak; maar daarnevens houdt Z.H.Gel. het Universitaire standpunt in eere, door wat eene Universiteit eischt, ook te doen, en hooren wij, dat slechts een zeer gering deel van de dogmatiek in den loop van één jaar door Z.Hooggeleerde besproken wordt.

Dat er altoos jongelui zijn, die aan een Universiteit studeerende, met *het seminaristisch resumé* zich tevreden stellen, is iets, dat wij in 't algemeen niet durven tegenspreken; maar dat ligt alleen aan de te groote goedheid van den examinator en te geringen studielust aan de zijde van den student.

Wijlen Prof. Van Velzen, een zoon der Scheiding een leeraar van de Theologische school te Kampen, een afgescheidene van onvervalschten bloede en zuiver karaat, had hiervoor zoo'n open oog, dat hij uitriep bij 't vernemen, dat er eene Vrije Universiteit op Gereformeerden Grondslag zou worden opgericht: «dat moeten wij hebben; dat hebben wij steeds verlangd, maar wij konden dit in 't begin niet verkrijgen!»

En uit de actie der laatste jaren blijkt, dat niet de minste onder de oud-leerlingen van de Theologische school te Kampen, groote voorstanders zijn van *Universitaire opleiding*.

Bedriegen wij ons dan ook niet geheel, dan zullen de kerken vroeg of laat voor het alternatief komen te staan: **„seminaristische** of **Universitaire opleiding"**.

De kwestie zal eens *zuiver* alzoo komen te staan; en al wat zich dusver gemengd heeft in deze kwestie moet en zal wegvallen.

Het rechte inzicht neemt toe, naarmate men ook loslaat de boven gewraakte valsche onjuiste uitdrukkingen van *eenheid van opleiding*", van *wetenschappelijke* of niet *wetenschappelijke*, van eene *opleiding vanwege eene vereeniging* of *opleiding van wege de kerken*.«

Voor 't oogenblik achten wij de kerken nog niet in staat rustig en onbevangen de echte, juiste tegenstelling te beoordeelen.

Zoolang dit nog niet mogelijk is, hebben wij te zorgen, dat 't onderwijs, de opleiding aan Universiteit en Theologische School zoo voortreffelijk mogelijk zij.

Aan de Universiteit te Amsterdam, en met name hare theologische faculteit, te ontbouden wat zij behoeft, om hare eere te handhaven, leidt tot zelfbeschadiging.

Zoo moet ook de Theologische School te Kampen, zoolang ze bestaat en de kerken tot hare opheffing niet beslisten, met de uitnemendste mannen bezet worden.

Aan beide inrichtingen worden onze aanstaande dienaren des Woords opgeleid, en aan allerbekwaamste predikanten is er behoefte.

Daarom steunen wij elk voorstel, dat van de wijze en deskundige curatoren van onze Theologische School uitgaat, om de kundigste onzer kundigen aldaar te benoemen.

Niets berokkent ons toch meer leed en schade in de kerken, dan mannen, die haar te leiden hebben, doch die — bij gebrek aan wat zij dienen te weten — zich overgeven aan allerlei vreemdigheden, om toch de aandacht te trekken, gehoor te lokken, iets te schijnen, terwijl ze niets zijn.

Wie hierin met ons instemt, kan zijn adhaesie dan ook niet betuigen aan 't voorsel, om de Theologische School van Kampen weg te nemen en over te brengen naar Amsterdam.

De financieele bezwaren behoeven en moge hier geenszins beslissen, maar het bestaan van twee onderscheidene opleidingsinrichtingen in éénzelfde stad, in elkaars onmiddelijke nabijheid; de samenvoeging van wat niet bij elkaar hoort, maar in aard verschillend is, maakt de zaak der beslissing — hetzij beide wijzen van opleiding bestendigen; hetzij de kerken slechts ééne manier van opleiding verkiezen — al moeilijker en ingewikkelder voor de toekomst.

Laat ons de eerste jaren *beide* inrichtingen ongemoeid laten; rustig zich laten ontwikkelen; beide aan 't volmaakte doen grenzen; voor beide bidden, voor beide geven; en aan de leiding des Heiligen Geestes, die geesten leidt, 't overlaten, wat vroeg of laat de kerken zullen hebben uit te maken.

Men vermorse den kerkelijken tijd niet op particuliere en generale Synodes met een kwestie te willen oplossen, waarvoor de tijd nog niet gekomen schijnt, omdat de geesten er nog niet rijp voor zijn.

Officieele Berichten.

Classis Almkerk.

De vergadering van de classis Almkerk zal D.V. te Almkerk gehouden worden op Donderdag 15 Juni, aanvangende s morgens half 10 ure.

Punten voor het agendum worden ingewacht vóór Dinsdag 30 Mei bij den eerstondergeteekende.

Namens den kerkeraad van de roepende kerk te Nieuwendijk:

J. A. GOEDBLOED, *praeses*.
W. H. VAN HELDEN, *scriba*.

Nieuwendijk, 22 Mei 1911.

Classis Axel.

De classis Axel heeft in hare vergadering van 18 Mei j.l., bijgestaan door de deputaten der Particuliere Synode, peremptoir geëxamineerd en met alle stemmen toegelaten tot den Dienst des Woords en der Sacramenten in de Geref. kerken den heer W. van 't Sant, beroepen predikant te Oostburg.

Namens de classis:

J. F. VAN HULSTEIJN.

Neuzen, 18 Mei 1911.

Aan het agendum der Particuliere Synode van de Geref. Kerken in de Prov. Utrecht, te houden op Woensdag 14 Juni 1911, te Zeist, is het volgende ontleend:

Ingekomen stukken.

1. Van de classis Amersfoort:

a. De Particuliere Synode besluite het Provinciaal Studiefonds weer op te richten.

b. De Particuliere Synode wordt versocht het voorstel Zaandam ter zijde te leggen.

c. De classis Amersfoort vraagt aan naar art. 13 D. K. O. de som van *f* 610.

2. Van de classis Breukelen:

a. De classis Breukelen vraagt aan de Partic. Synode de som van *f* 1050 ter voldoening aan art. 13 D. K. O.

b. De Geref. kerken in de classis Breukelen vergaderd 4 Mei 1911;

gezien de pogingen, die gedaan worden om te komen tot eenheid van opleiding tot den dienst des Woords;

van oordeel, dat het wenschelijk is, dat het tot deze eenheid komen mocht;

overwegende echter dat gebleken is, dat in de kerken deze zaak nog niet op kerkelijke wijze zou kunnen worden afgehandeld;

en bovendien vreezende, dat om de gedane voorslagen het oude beginsel der Geref. kerken, n.l. dat der vrije Theol. Studie, wordt beperkt;

besluiten aan de Partic. Synode voor te stellen, dat zij de Gen. Synode in overweging geeft, in de gegeven omstandigheden den bestaanden toestand te bestendigen.

3. Van de classis Utrecht:

a. Een voorstel inzake de doodstraf etc., op de vorige Partic. Synode uitgesteld tot deze Synode:

„De classis Utrecht der Geref. kerken, vergaderd den 1sten Juni 1910, heeft gesloten bij de hooge overheid aan te dringen op invoering der doodstraf, afschaffing van vaccine-dwang en handhaving der Zondagsrust; en verzoekt de Partic. Synode dit voorstel te steunen en door te zenden naar de Gen. Synode".

b. „De classis Utrecht der Geref. kerken, vergaderd 1 Maart 1911;

van oordeel dat de artikelen, regelende het verleenen van rechtspersoonlijkheid aan diaconiën en het verstrekken van s.g. dubbele bedeeling uit het nieuwe ontwerp der armenwet behooren uitgelicht te worden; of, indien mogelijk, zóó moeten gewijzigd, dat zij niet strijden met de Geref. beginselen;

besluit aan de Partic. Synode voor te stellen om aan de Gen. Syn. te verzoeken, dat zij besluite er bij de regeering op aan te dringen, dat bedoelde artikelen uit 't ontwerp armenwet worden uitgelicht of gewijzigd.

c. De classis Utrecht der Geref. kerken vergaderd 1 Maart 1911;

gezien het voorstel van den Raad der Geref. kerk van Zaandam bedoelende te komen tot eenheid in de opleiding tot den Dienst des Woords;

spreekt de wenschelijkheid uit, dat die eenheid worde gezocht, zoo mogelijk in de richting, in dat voorstel aangegeven;

en besluit om de Partic. Synode voor te stellen, dat zij aan de Gener. Synode verzoeke, om de oplossing van het opleidingsvraagstuk in die richting te zoeken.

4. Voorstel van de kerk van Utrecht:

De Kerkeraad van Utrecht, gezien hebbende de voorstellen zoo van den Kerkeraad van Zaandam als van Ds. Sikkel, bedoelende de beide inrichtingen tot opleiding van Dienaren des Woords saam te brengen op één plaats, ten einde ze te doen saamwerken;

achtende, dat de bereiking van dit doel voor den welstand der Gereformeerde Kerken in Nederland steeds dringender geëischt wordt;

van oordeel zijnde, dat in de richting, met name door het Voorstel-Zaandam aangegeven, dit doel zou kunnen bereikt worden, zonder dat te kort gedaan wordt aan den eisch, dat de Kerken eene eigen inrichting tot opleiding van haar toekomstige Dienaren zullen hebben, noch aan het beginsel van vrije studie;

betreurende, dat door de wijze, waarop tegen deze voorstellen wordt geageerd, in onze kerken een onrust en achterdocht is verwekt, die de verwezenlijking van het voorgestelde voorlsnog zeer bemoeilijkt, zoo niet onmogelijk maakt;

verklaart, dat het, zijns erachtens, wijs en voorzichtig zal zijn, zoo de Generale Synode, geene der ingediende voorstellen in behandeling neemt;

en besluit van deze verklaring kennis te geven aan de Particuliere Synode van Utrecht, en aan den Kerkeraad van Zaandam, alsmede aan Ds. J. C. Sikkel.

5. Voorstel van de Kerk van Zeist:

De Kerkeraad der Geref. Kerk te Zeist,

gelet op het besluit der classis Utrecht, aangenomen in hare vergadering van 1 Maart l.l. en voorkomende op het agendum der a.s. Part. Synode van Utrecht, welke D. V. 14 Juni a.s. te Zeist zal gehouden worden;

verzoekt, in overeenstemming met bedoeld besluit, aan voornoemde Synode, dat zij bij de Gen. Synode der Geref. Kerken, welke D. V. in Augustus te Zwolle zal gehouden worden, er met alle kracht op aandringe, dat zij door gebed en ernstig overleg, waarin beide groepen bevredigd worden, een weg zoeke, die leiden kan tot eenheid van opleiding der dienaren des Woords in de Geref. Kerken door saamwerking der Theol. School te Kampen en der Theol. fac. der V. U. te Amsterdam;

opdat de heerschende verdeeldheid en het wantrouwen te dezer zake uit ons midden worde weggenomen, en alzoo niet langer het werk des H. Geestes in de gemeente, en krachtiger actie voor Gods Koninkrijk worde belemmerd.

Mockt de Partic. Synode van Utrecht zich met dit of soortgelijk voorstel niet kunnen vereenigen, dan verzoekt de Kerkeraad aan haar om dit zijn voorstel door te zenden naar de Gen. Synode.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Is het juist, zoo vraagt G. B. te zeggen, dat de apostel Paulus ook een profeet is geweest?

Een profeet is in het algemeen een leeraar, een man die van Gods wege iets te zeggen heeft, die leert, vermaant, bestraft, troost en raadt. Reeds zoo beschouwd is Paulus zeker met recht een profeet te noemen.

Verstaat men onder zulk een man bepaald iemand, die toekomende dingen voorzegt, ook dan mag Paulus een profeet heeten. Zoo zegt hij b.v. in 1 Cor. 15 : 51, 52: Ziet, ik zeg u eene verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden, in een punt des tijds, in een oogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de dooden zullen onverderfelijk opgewekt worden en wij zullen veranderd worden. Zoo ook lezen we in 1 Thess. 4 : 14, 15, 16, 17: Want indien wij gelooven dat Jezus gestorven is en opgestaan, alzoo zal ook God degenen die ontslapen zijn in Jezus, wederbrengen met hem. Want dat zeggen wij u door het woord des Heeren, dat wij die levend overblijven zullen tot de toekomst des Heeren, niet zullen voorkomen degenen die ontslapen zijn. Want de Heere zelf zal met een geroep, met de stemme des archangels, en met de Bazuin Gods, nederdalen van den hemel; en die in Caristus gestorven zijn, zullen eerst opstaan; daarna wij die levend overgebleven zijn, zullen tezamen met hen opgenomen worden in de wolken, den Heere te gemoet, in de lucht; en alzoo zullen wij altijd met den Heere wezen.

Dezelfde vraagt waarom men zegt, „peperduur", daar peper toch goedkoop is.

Thans ja, maar vroeger alles behalve. Peper en andere specerijen moesten toen veelal door karavanen worden aangevoerd, en dan per scheepgelegenheid verder gebracht. Dat kostte veel geld. Later toen Europa zijn schepen zelf naar het warme land zond, werd de peper goedkoop.

Onlangs hoorde ik iemand zeggen dat de uitdrukking „Jodenkerk" niet juist is, want dat de Joden geen kerk hebben. Is dat zoo?

W. G. R.

Het woord „kerk" kan naar zijn oorsprong en beteekenis eigenlijk op niet anders betrekking hebben dan wat Christelijk is of tot het Christendom behoort; alsook het gebouw aanduiden waar de Gemeente vergaderi.

Onze voorvaderen echter namen het met dat woord „kerk" niet zoo nauw, en noemden soms elke plaats der aanbidding zoo, bijv. den heidenschen tempel van Diana te Efeze. Zoo kwam men er ook licht toe de Synagoge als „jodenkerk" te betitelen. De Joden zelf doen dit echter — en terecht — niet.

In de Bijbel, zoo schrijft T. A., wordt menigmaal van sterren gesproken. Maar als het niet beduidt de sterren die men aan den hemel ziet, wat wordt er dan mee bedoeld.

Dit is niet in één woord te zeggen. In het algemeen duidt de ster aan een groot merkwaardig persoon, een voorganger.

Zoo lezen we in Openb. 1 : 20: De verborgenheid der zeven sterren, die gij gezien hebt in Mijn rechterhand en de zeven gouden kandelaren, die gij gezien hebt, zijn de zeven gemeenten.

Met de sterren worden hier dus de leeraars bedoeld. Men kan hiermee vergelijken Dan. 12 : 3: De leeraars nu zullen blinken, als de glans des uitspansels, en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk.

In een van Jozefs droomen komt voor dat de zon, de maan en elf sterren zich voor hem buigen. Hier zijn de sterren zijn broeders, de stemvaders van Israel.

We lezen in Num. 24 : 17: Ik zal Hem zien, maar nu niet; ik zal Hem aanschouwen, maar niet nabij. Er zal eene sterre voortgaan uit Jakob, en er zal een schepter uit Israël opkomen; die zal de palen der Moabieten verslaan, en zal alle de kinderen Seths verstoren.